

ZUID-SPANJE

Tarifa en Coto Doñana

Reisverslag 9 t/m 16 oktober 2025

Sierlijke stern tussen de grote sterns (Fokko Erhart)

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Dit reisverslag gaat over de vogelreis naar Zuid-Spanje, Tarifa en Coto Doñana, van 9 t/m 16 oktober 2025, georganiseerd door BirdingBreaks. In totaal hebben we tijdens deze reis 150 vogelsoorten gezien. De hoogtepunten van deze reis waren, naast de roofvogeltrek, de waargenomen grauwe buulbuul, de huisgierzwaluw en de diverse waarnemingen van de op wereldschaal bedreigde vogelsoorten zoals de marmereend, knobbelseekoet en witkopspeender. We hebben vijf nachten in Tarifa en twee nachten in Chipiona (in de buurt van Doñana) overnacht.

Dag 1 – Donderdag 9 oktober: Amsterdam – Sevilla – Tarifa

We ontmoeten elkaar om 4.30 uur bij de incheckbalie op Schiphol. Alles verloopt lekker vlot en onder het genot van een kopje koffie volgt een eerste kennismaking. Bij de incheckbalie staan we 20 minuten in de rij te wachten, maar zodra iedereen aan boord is vertrekken we voor de rechtstreekse vlucht naar Sevilla waar we ondanks die vertraging gewoon op tijd landen. Bij de bagageband halen we onze koffers in en kan de reis echt gaan beginnen.

Onze eerste stop is Brazo del Este. Dit is een restant van een ooit heel groot moerasgebied dat bijna volledig in cultuur is gebracht. Zodra we aankomen uitstappen zien we meteen al grote groepen Zwarte Ibis's. Midden op de plas bevindt zich een grote witte knorrende plak vogels. We zien dat dit grotendeels flamingo's zijn en later komen we erachter dat er ook nog vele lepelaars bij zaten.

Onze eerste stop was bij Brazo del Este

Op het moment dat we omhoog kijken zien we nog meer lepelaars uit de lucht komen dwarrelen. Wat een bijzondere ervaring om die vogeltrek zo aan den lijve te ondervinden! Daarnaast vliegen er bruine kiekendieven, meerdere groepen witte ooievaars en ontdekken we twee vale gier. Op de grond blijken ook nog 12 zwarte ooievaars te zitten en op een hoogspanningsmast een visarend. Door het riet schiet een knalgeel met zwarte vogel, zodra hij op een tak zit zien we dat het een Napoleons wever is. Een kooivogel die van oorsprong in Oost-Afrika voorkomt. Hier heeft hij zich in het wild genesteld. Even later zien we ook nog een bruin gestreept vrouwtje zitten en daartussendoor vliegt een al even exotisch gekleurde maar wel inheemse ijsvogel. Op de oevers van de plas zitten ook stelt- en gewone kluten en op het water determineren we de meeste eenden

als Slobeend. De meesten zijn in eclipskleed, maar er is ook al een man-netje dat bijna in broedkleed is. Door goed te kijken naar de eenden ontdek ik twee marmer-eenden, een bedreigde soort waarvan er in Europa nog maar weinig over zijn.

Inmiddels is het de hoogste tijd om te lunchen, dus rijden we verder. Halverwege Sevilla en Tarifa stoppen we bij een benzinestation en daarna rijden we door naar de Laguna de Medina. Hier gaan we op zoek naar de griel, maar het plasje staat droog en in geen velden of wegen is een griel te zien. Wel cirkelt er een rode wouw en ook een dwergarend boven het veld. Bij de grote plas blijken wél veel vogels te zitten. Al snel valt ons oog op de prachtige krooneenden en aan de achterzijde van de plas zien we meerdere witkopeenden zwemen en als we goed turen ook een paar geoorde futen. Dan is het de hoogste tijd om naar ons eerste hotel te gaan. Om 18.30 melden we ons daar en een uurtje later komen we bij elkaar om te lijsten. Daarna gaan we aan tafel en na het eten is het tijd om naar bed te gaan, maar niet voordat ik een snelle blik werp op de foto's van vandaag. Met een voldaan gevoel val ik daarna als een blok in slaap.

Ooievaars op trek en steltkluten

Dag 2 – vrijdag 10 oktober: Tarifa en omgeving

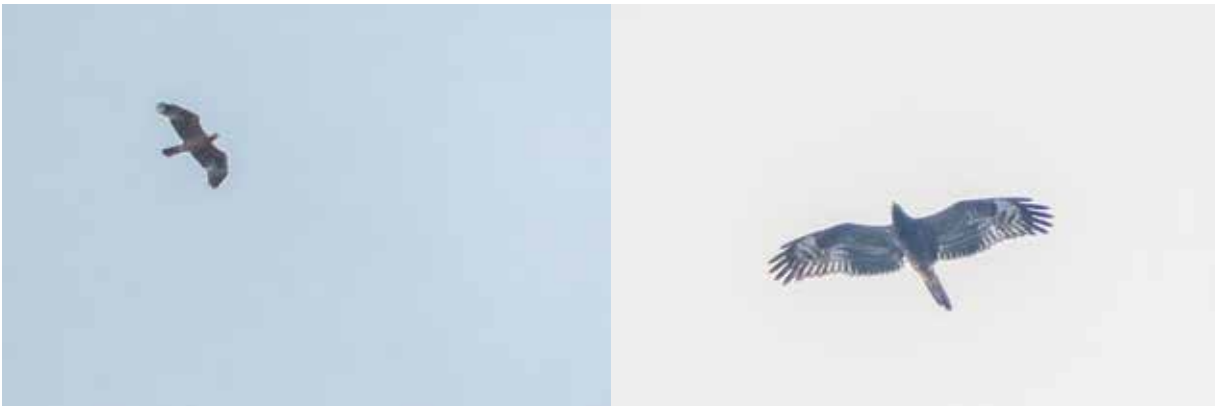
Als ik 's morgens wakker wordt van de wekker zie ik dat het nog donker is. Niet dat ik de wekker te vroeg heb gezet, maar hier komt in deze tijd van het jaar de zon pas om 8.30 uur op. Na het ontbijt gaan we op pad. Er wordt een harde oostenwind voorspeld en dan zou de oostelijke telpost (Algarrobo) het beste moeten zijn voor de roofvogeltrek. Als we daar aankomen vliegen de eerste valse gieren al laag over. In tegenstelling tot de voorspelling verschijnt er in de loop van de ochtend steeds meer bewolking. Daardoor beslissen vele gieren dan ook steeds om te gaan zitten. Wel vliegen er een paar bruine kiekendieven, een late wespindief en een paar boomvalken over. In een struikje voor de telpost zien we kort een kleine zwartkop tussen de bladeren scharrelen, maar voordat we hem goed en wel in beeld hebben is hij alweer verdwenen. Naast meer wolken is er juist minder wind dan voorspeld. Daarom besluiten we om naar de westelijke telpost (Cazalla) te gaan. Onderweg maken we een stop voor een kop koffie en bestellen we broodjes om mee te nemen. Als we bij de westelijke telpost aankomen zien we meteen al een bel met ruim 50 valse gieren hangen. Daarna volgen een stuk of tien slangenarenden en dat tafereel zet zich eigenlijk de daaropvolgende uren voort. Af en toe spotten we een dwergarend of wespindief tussen de slangenarenden en ook komen er af en toe groepjes zwarte ooievaars langs. Rond een uur of drie houden we het voor gezien en gaan we naar het volgende excursiepunt; het Los Langes strand. Ik parkeer de bus en al snel ontdekken we een groepje grauwe gorzen en Spaanse mussen. Tussen de koeien zitten een paar koereigers en als we doorlopen zien we op het slik onze eerste bontbekplevier van de reis. Later volgen nog Temmincks, drieteenstrandloper en een groepje kanoeten. Op zee zien we Kuhls pijlstormvogels en op het hek poseert een graszanger. We beslissen om het strand op te gaan omdat we denken dat daar niet al te ver vandaan de pijlstormvogels mooier te zien zijn. Eenmaal aangekomen op het strand blijken de pijlstormvogels wel beter zichtbaar te zijn, maar dat ze nog steeds te ver zijn om er een goede foto van te maken. Rond een uur of zes gaan we terug naar het hotel. Daar hebben we even de tijd voor een verfrissende douche en gaan we na het lijsten aan tafel. 's Avonds pakken donkere wolken zich

Vale gier

samen, maar voorlopig blijft het droog. Inmiddels is er wel een stevige oostenwind opgestoken. Ik vraag me af wat het weer en welke vogels ons morgen gaat brengen, maar voordat ik ga slapen neem ik eerst nog even de tijd om de foto's van vandaag te bekijken. Er kwam namelijk rond een uur of twee een vogel langs die ik in het veld niet meteen kon determineren. Toen ik de foto wat had opgelicht kwam ik erachter dat het om een onvolwassen havikarend ging. Dus dat was nog een leuke nabrander!

Onvolwassen slangenarend

Onvolwassen havikarend en wespendif

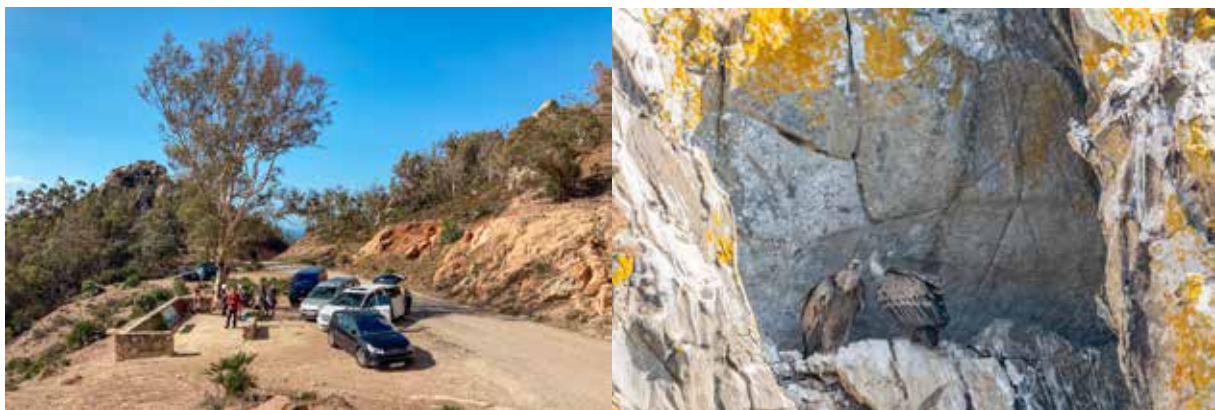
Nadat iedereen hem gezien heeft verdwijnt de vogel uit beeld. We wachten een tijdje, maar beslissen toch maar om verder te gaan. Als we bijna bij de ingang zijn vraagt een deelnemer of we nog een tweede kans krijgen om de vogel te zien, omdat hij hem niet zo goed had gezien. Ik beslis om terug te keren en al snel horen we de vogel weer zingen en zien we hem ook weer zitten. Eerst zit hij wat verscholen in een boom, maar na een tijdje komt hij naar voren en kunnen we hem mooi observeren en fotograferen.

Hierna gaan we door naar Sierra de Plata, omdat er een harde oostenwind staat waardoor er weinig trekvogels te verwachten zijn. We parkeren bij een gierenrots, maar gaan eerst op zoek naar de blauwe rotslijster. Na een tijdje speuren ontdek ik een mannetje op een rotspunt.

Grauwe buulbuul

Er vliegen een paar rotszwaluwen over en we hebben alle tijd om de vale gieren te bekijken. Nadat iedereen alles goed heeft kunnen bekijken besluiten we door te rijden naar een tweede gierenrots, maar daar zien we min of meer hetzelfde. Wel vliegt er nog mooi een lichte vorm van de dwergarend over. We rijden terug naar de bewoonde wereld en eten bij een strandtent een broodje.

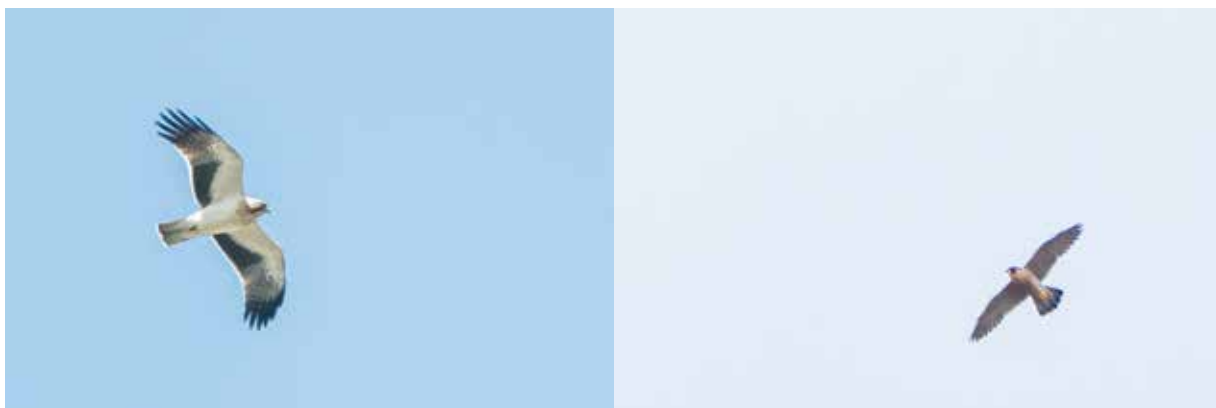
Gieren kijken bij Sierra de Plata

Na de lunch is het een half uurtje rijden naar La Janda. Dat is een voormalig moerasgebied dat droog is gelegd ten gunste van de landbouw. Zodra we het gebied inrijden zien we een slechtvalk van de mediterrane ondersoort *brookei* (met bruinroze zweem op zijn borst) vliegen en boven de velden vliegen meerdere bruine kiekendieven en om de paar meter vliegt er een graszanger op. Een paar struiken zitten helemaal vol met mussen. In eerste instantie zien we vooral vrouwtjes en jonge vogels waarvan het moeilijk is om het onderscheid te maken tussen de huis- en Spaanse mus. Als we beter kijken zien we ook diverse mannetjes zitten. Het merendeel blijkt Spaanse mussen in winterkleed te zijn. Al snel vliegt een heel stel op, en dan denk ik dat niet alle deelnemers de tijd hebben gehad om ze goed te bekijken, maar de stroom mussen uit de struik lijkt onuitputtelijk.

Elke keer vliegen er tientallen op, maar steeds blijken er nog diversen te zien. Onvoorstelbaar wat een rijkdom hier! We rijden langzaam verder over een behoorlijk hobbelige weg en stoppen af en toe om naar een vogel te kijken. Op een gegeven moment zie ik een grijze wouw uit mijn ooghoek wegvliegen. Snel stappen we uit en hebben we nog net even de tijd om de vogels hoog in de lucht te zien bidden waarna hij in de richting vliegt waar wij vandaan zijn gekomen. Met wat hulp van een deelnemer draai ik de bus op de smalle weg en gaan we op zoek naar de wouw. Na een tijdje vinden we hem terug en kort kunnen we hem zien vliegen. Daarna duikt hij een struik in, maar wonder boven wonder vinden we hem ook daar terug. De vogel zien we met de telescoop goed zitten, maar voor een foto is het te ver. Na een tijdje wordt hij wat onrustig en vliegt hij op. Hard vliegt hij langs en kunnen we nog even van hem genieten, maar daarna verdwijnt hij uit beeld. We draaien weer om en vervolgen we onze weg. Even verderop zit nog een flinke groep van 50-60 putters en twee tapuiten. Daarna is het tijd om terug te gaan naar het hotel. Op de terugweg zien we een tiental vale gieren uit de lucht vallen die op een veld naast de weg gaan zitten. Daar waar we rijden kunnen we niet stoppen, maar een stukje terug is er een zijweg. Als we daar aankomen zijn de vogels helaas alweer gevlogen. Dus gaan wij ook weer verder. Terug in het hotel is het tijd voor het inmiddels bekende ritueel van ons opfrissen, lijsten, eten en slapen.

Deel van de ogenschijnlijk onuitputtelijke stroom Spaanse mussen (winterkleed)

Lichte vorm dwergarend en slechtvalk (ssp. brookei)

Dag 4 – zondag 12 oktober: Tarifa – Barbate

Na het ontbijt gaan we naar het 'Bird observatorium'. Dat is een trektelpost die vlak aan zee ligt. Daar hopen we de trek van zangvogels te zien, maar zodra we de deuren van de bus openen blaast er een stevige bries door de auto en al snel wordt duidelijk dat er daardoor weinig vogeltrek is. Als we over zee kijken zien we 3 Jan-van-Genten vliegen en boven Tarifa hangen 6 zwarte wouwen. Aan hun vlucht is duidelijk te zien dat ze een gevoel van haast hebben (het grootste deel van hun soortgenoten heeft dan ook al ruim een maand geleden de oversteek t naar Afrika gemaakt), maar uiteindelijk besluiten ze om terug te keren naar het rustigere binnenland van Spanje. En wij besluiten om nog even te blijven staan en zien de grauwe gors, groenling en graspieper langs vliegen maar het ziet er niet naar uit dat onze aanwezigheid hier veel bijzondere waarnemingen gaat opleveren, dus gaan we verder.

Tussen de bontbekplevieren zitten een aantal strandplevieren

We stappen in de bus en zetten koers naar het westen en na ongeveer drie kwartier rijden hebben we onze bestemming bereikt, de zoutpannen van Barbate. We besluiten eerst een kop koffie te drinken en na de koffie lopen we richting het water. Daar blijken tal van soorten steltlopers te zitten. Als eerste zien we de ons vertrouwde grutto, tureluur en zilverplevier (allen in winterkleed). Daarna spotten we kleinere strandlopers zoals de bonte strandloper en tussen de bontbekplevieren blijken een aantal strandplevieren te zitten. Aan de andere oever zit een eenzame regenwulp en ontdekken we ook een kemphaan. Daarna gaan we verder en na een kort stukje over de provinciale weg te hebben gereden nemen we de volgende afslag. Vlakbij ziet - tussen de koeien- een heremiet ibis. Voorzichtig stappen we uit en maken we een paar foto's, maar als snel kiest de ibis eieren voor zijn geld en gaat hij de lucht in. We rijden verder en bij de volgende stop zien we meerdere steltlopers waaronder een aantal kleine strandlopers. Op de droge oever zitten meerdere gele kwikstaarten waaronder een mannetje dat nog steeds mooi in zomerkleed is. Verder weg zitten een aantal dunbekmeeuwen en na een tijdje goed kijken ontwaren we een paar Audouins meeuwen en een grote stern. De deelnemers lopen een stukje en ik ga alvast vooruit met de bus. Na een tijdje sluiten de andere deelnemers van de groep zich bij mij aan en rijden we verder. Aan het eind van het pad zit een visarend en een slangenarend op de grond. De visarend gaat op de wieken en kort daarna hangen er twee in de lucht.

Audouins meeuwen en heremiet ibissen

Dan wordt het tijd om te gaan lunchen. We gaan in het stadje op zoek naar een broodje, maar het blijkt dat er weinig parkeergelegenheid is. In verband met de zondag en een nationale feestdag is het druk in de stad. We stoppen een paar keer bij een barretje maar het is overal druk en daardoor onmogelijk om een broodje te bestellen. Ons rest niks anders dan een bezoek te brengen aan de McDonalds. Het eten is daar niet zo lekker, maar het vult wel. Na het eten rijden we verder om op zoek te gaan naar nog meer heremiet ibissen. De eerste plek is bij een paardenrenbaan, daarna doen we een golfbaan aan. Het restaurant heet toepasselijk ibis restaurant, maar de gewenste vogel blijkt daar niet te zien. Als ik op goed geluk een klein weggetje in draai zie ik in de lucht een groepje zwarte vogels met een lange nek en een kromme snavel vliegen. Het blijken heremiet ibissen te zijn. Snel stappen we uit en richten onze telescopen op de vogels. Kort gaat er eentje op een hoogspanningsmast zitten, maar dat is tegen het licht in en daardoor zien we de vogel niet zo goed. De vogels vliegen door naar het oosten en we besluiten er achteraan te gaan. Op de grote weg nemen we de volgende zijweg. Ik schat dat de kans klein is dat we langs deze weg de vogels terugvinden, maar niets blijkt minder waar als we op een landje met wat koeien negen vogels zien zitten. Heel voorzichtig benaderen we de vogels en zien we dat ze zich te goed doen aan de koeienmest. Hoewel het licht niet helemaal ideaal is kunnen we de vogels prachtig bekijken en naar hartenlust foto's maken. Als iedereen de vogels goed bekeken heeft gaan we terug naar het hotel. Tijdens het lijsten blijken we vandaag 19 nieuwe soorten te hebben gezien en staat het totaal voor de trip op 111 soorten. Dat is een mooi resultaat.

Dag 5 – maandag 13 oktober: Tarifa en straat van Gibraltar

Na het ontbijt verzamelen we bij de receptie om in de tuin vogels te gaan kijken. Een paar deelnemers zijn er al en we besluiten om buiten op de rest te wachten. Na een tijdje komt er 'n deelnemer naar mij toe. Hij zegt dat er volgens de Merlin-app een cirlegors zit te zingen, maar hij vraagt zich vertwijfeld af of dat zou kunnen? Onder het mom van 'alles kan' rep ik mij naar buiten en hoor daar inderdaad een cirlegors zingen! Even later zien we de vogel ook in de boom zitten. Helaas is het nog schemerig, dus heel goed kunnen we hem niet bekijken, maar het is er weldegelijk een. Dat is een leuke start van de dag!

Als de rest van de groep er ook is gaan we verderop de tuin in waar we eerst 1 en daarna 2 monarchvlinders zien zitten. Het is duidelijk nog te vroeg/koud voor de vlinders die muistil in de boom zitten. We richten onze aandacht op de vogels als er een grote gele kwikstaart overvliegt en vanuit een dichte den een vuurgoudhaan roept. Na een half uur vliegen de vlinders weg en vertrekken wij naar Tarifa. Eerst kopen we wat brood en fruit bij de supermarkt en daarna gaan we naar de haven voor een boottocht over de straat van Gibraltar. Als we terugkomen uit de supermarkt blijkt dat er vandaag veel roofvogeltrek is. De wind is een stuk minder dan de afgelopen dagen en de zon schijnt volop. Tja, dat zorgt voor een lastig dilemma. Hier blijven om naar de roofvogeltrek te kijken of de zee op gaan voor dolfijnen en zeevogels. We kiezen toch voor de tweede optie. In geen velden of wegen is er een parkeerplaats voor de bus te vinden, dus beslis ik om de deel-

nemers bij het kantoor van de tourmaatschappij af te zetten en samen met een andere deelnemer een vrij plekje te gaan zoeken. Als eerste besluiten we om ons geluk te beproeven bij de parkeerplaats van de grauwe buulbuul. We hebben geluk dat er net iemand wegrijdt als wij aankomen, waardoor er net plaats voor ons is. Zodra we uitstappen horen we de grauwe buulbuul zingen, maar de tijd om hem op te zoeken ontbreekt, want we moeten de boot halen. Terug in de haven hebben we nog net even tijd voor een broodje en wat te drinken, en daarna gaan we aan boord. Door de harde wind zijn de tours van de afgelopen dagen afgelast dus de boot zit helemaal vol. We zoeken een plekje achter op het zonnedek. Vanaf daar hebben we een mooi overzicht, maar zitten we helaas wel in de herrie en stank van de motor. Vol goede moed gaan we "op pad" en al snel nadat we de haven uit zijn komt er mooi dichtbij een eerstejaars Jan-van-Gent langs. We hebben onze camera's nog niet in de aanslag en zodra ik die van mij pak blijft hij haken aan het bankje waar ik op zit. Nou ja, jammer maar helaas. Daarna is iedereen bij de les en kort daarna zien we onze eerste Kuhls pijlstormvogel langs vliegen. Door de deining en de bewegelijkheid van de vogel valt het niet mee om een foto te maken. Uiteindelijk blijkt het mij gelukt om van 7 van de 14 pijlstormvogels die we gezien hebben een foto te maken. De laatste vogel staat er het mooiste op en die maakte veel goed van de eerdere mislukkingen. Bovendien bleken deze foto's goed genoeg om met zekerheid vast te stellen dat het om een Scopoli's pijlstormvogel (en dus niet om een Kuhls pijlstormvogel) gaat. Dat maakt de tour helemaal de moeite waard! Daarnaast zagen we aan het begin een slechtvalk resoluut de oversteek naar Afrika maken en aan het eind van de tour vloog er een bruine kiekendief over. Naast de vogels hebben we twee groepen dolfijnen gezien, respectievelijk de gestreepte en gewone dolfijn. Qua zeezoogdieren stalen de grienden de show.

Scopoli's pijlstormvogel was mooi te zien tijdens de boottocht op zee

Terug aan wal zijn we linea recta naar de telpost gegaan, waar gelukkig nog genoeg trekvogels te zien waren. Van de overvliegende vogels waren de slangenarenden in de meerderheid, vloog er regelmatig een bruine kiekendief over en zagen we eerst rode en daarna 6 zwarte wouwen, waardoor we beide soorten goed met elkaar konden vergelijken. Leuk waren ook de 6 (weliswaar ver weg) overvliegende Alpengierzwaluwen en de dag sloten we af met een groepje van 9 zwarte

ooievaars. Rond 16.30 waren er bijna geen grote vogels meer in de lucht en zijn we teruggegaan naar het hotel.

Zwarte ooievaars op trek

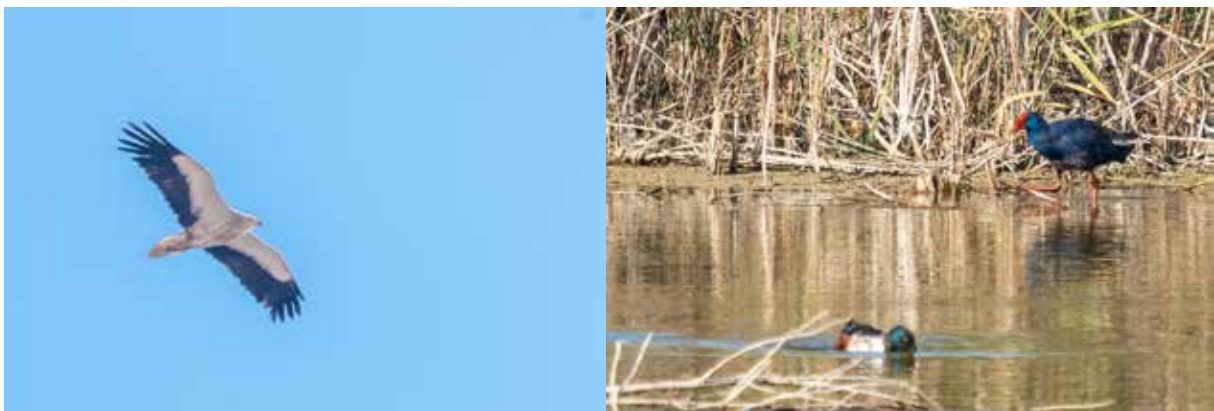
Rode en zwarte wouw

Dag 6 – dinsdag 14 oktober: Tarifa – Chipiona

Vanmorgen is er gelukkig weinig wind en besluiten we om voor de tweede keer ons geluk te beproeven bij het Bird Observatorium aan de kust. Als we uitstappen horen we zangvogels langs trekken zoals putter, kneu, grauwe gors en onze eerste veldleeuweriken van deze reis. Na een tijdje ontdekt een deelnemer twee regenwulpen in het dorre gras aan de rand van de klif. Een rare plek, maar wel een leuke waarneming omdat we de vogels goed kunnen bekijken en als ze na een tijdje weg vliegen, ook horen. Constant vliegen er vogels langs. Leuk zijn: de Thekla leeuweriken die we mooi kunnen bekijken, Europese kanaries en een late (onvolwassen) grauwe kiekendief. Halverwege de ochtend besluiten we ons te verplaatsen naar de iets meer landinwaarts gelegen trektelpost Cazalla om te kijken of er deze ochtend nog roofvogeltrek is. Als we daar aankomen zien we de 'ususal suspects' als slangen- en dwergarend een paar zwarte wouwen en uiteraard grote groepen vale gieren. Er is niet zoveel te zien als gisteren, toch besluiten we tot 13 uur te blijven staan. Ons wachten wordt beloond met een prachtig recht over ons heen vliegende volwassen aasgier.

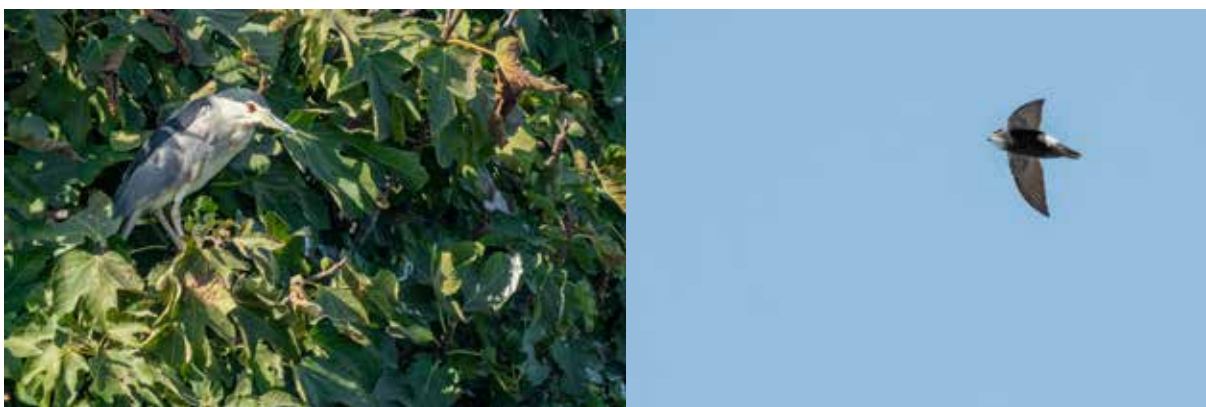
's Morgens trektellen bij het Bird Observatorium

Volwassen aasgier op trek bij Tarifa en Purperkoet bij Coto Donana

We eten onze meegebrachte broodjes op en stappen in de bus voor een kleine twee uur durende autorit naar Doñana. Als we op onze bestemming zijn aangekomen parkeer ik de bus tussen de kassen. We gaan te voet verder en bezoeken een aantal plasjes langs de weg. Al snel zien we een vrouwtje witkopeend en een deelnemer vraagt mij welke soort die blauwpaarse vogel met knalrode

snavel is die in het riet zit. Dat blijkt een purperkoet te zijn die af en toe uit de dekking van het riet komt. Als hij te lang in de openheid zit voelt hij zich zichtbaar ongemakkelijk en trekt een sprintje om maar weer zo snel mogelijk in de dekking te komen. Een stukje verderop is een tweede plasje, met de naam Laguna de Tarelo. Daar zit een tiental witkopeenden en tussen de vele dodaarzen en een enkele fuut zitten meerdere geoorde futen in winterkleed. In een boom ontdekken we een kwak en helaas alleen ik zie (kort) een woudaap invallen (dus komt hij niet op de lijst). Na wat speurwerk zien we een paar smienten en als klap op de vuurpijl vier marmereenden. Dan komt de middag langzaam tot een eind en besluiten we richting ons tweede hotel in Chipiona te gaan, maar niet voordat we een stop hebben gemaakt in de haven. Daar gaan we naar toe voor de huisgierzwaluwen. Dat is een Afrikaanse soort die zich hier in Spanje heeft genesteld. Dat nestelen blijkt ook letterlijk zo te zijn want we zien meerdere zwaluwen die druk in de weer zijn met het aanslepen van veertjes voor bij hun nest. Hierna gaan we echt naar ons hotel om te lijsten, eten en slapen.

Volwassen kwak bij Laguna de Tarelo en Huisgierzwaluw bij Chipiona (Foto: Erik van Haterd)

Dag 7 – woensdag 15 oktober: Bonanza zoutpannen – Montijo strand

Na het ontbijt lopen we ons hotel uit en kunnen we meteen beginnen met vogels kijken. Op het strand voor de deur scharrelen een paar steenlopers en een drieteenstrandloper. Even later ontdekken we regenwulpen en -mooi dichtbij- een groenpootruiter. Er is weinig wind en de zon schijnt prachtig op de vogels. Ver op zee vliegen grote sterns en een paar Jan-van-Genten. Langzaam lopen we door en genieten van de vogels. Als we op het punt staan om in de bus te stappen wordt er een slechtvalk ontdekt. Hij zit prachtig in het zonnetje op de vuurtoren. Na een tijdje geeft de valk een vliegshow, maar dan is het toch echt tijd om officieel op pad te gaan en rijden we weg vanaf de parkeerplaats.

Voor ons hotel zaten regenwulpen en steenlopers en over zee vloog een Jan-van-Gent

Onze eerste stop vandaag is bij het Montijo strand. Voordat we het strand op lopen zien we een aantal Sint Helana fazantjes; een exoot die inmiddels wijde verspreid voorkomt in Spanje. Ik ging ervan uit dat het rond 12 uur laagwater zou zijn, maar als we het strand oplopen blijkt het hoogwater te zijn. Blijkbaar heb ik me vergist bij het raadplegen van de getijden-tabel. Nou ja, geen probleem, er zitten diverse groepjes strandlopers dus daar gaan we dan eerst maar naar kijken. Na een uurtje hebben we het wel gezien en besluiten later op de dag terug te keren.

Groep met meerdere soorten steltlopers, die grotendeels bestond uit drieteenstrandlopers

Knobbelmeerkoet met knobbels en volwassen dunbekmeeuw

We rijden door en doen inkopen voor de lunch bij een supermarkt. We gaan even terug naar de plasjes van gisteren, om ons geluk te beproeven voor de woudaap, omdat dat toch de beste plek voor deze soort blijkt te zijn. Woudapen zien we niet, maar we zien wel zwartkopwevers en ook hun buidelvormige nesten. Daarna komt er een knobbelmeerkoet aanzwemmen met op zijn voorhoofd twee knalrode knobbels. Dat is ook een mooie waarneming! In de schaduw eten we onze broodjes op en gaan we richting de zoutpannen. De zon staat inmiddels hoog aan de hemel en de temperatuur is ook behoorlijk gestegen, maar dat mag de pret niet drukken. In de zoutpannen

staan grote groepen flamingo's en mooi dichtbij te foerageren een aantal dunbekmeeuwen, die zich mooi laten fotograferen. Over de weg vliegt een reuzenster, maar die is net te snel weg om goede foto's van te maken. Aan het eind van de zoutpannen zit een visarend op een paal en in het hek zit zomaar open en bloot een kleine zwartkop die zich goed laat bekijken. Nadat we de auto gedraaid hebben nemen we de tijd om wat om ons heen te kijken. Opeens roept er een griel die een deelnemer uit zijn ooghoeken meent te zien, maar ons speurwerk levert helaas alleen een zilverplevier op. Dan vliegt er een tweede visarend over, kort daarna gevolgd door een bruine kiekendief en een rode wouw. Aan het eind

Marmereenden en witkopeenden

van de dag doen we een tweede poging bij het Montijo strand. Nu blijkt het wel laagwater te zijn en zitten er naast steltlopers, diverse soorten meeuwen en sterns. Als eerste zien we de al vaker gespotte grote stern en boven de riviermonding foerageert een reuzenster. Tussen de grote sterns zitten een paar visdieven en ook een aantal zwartkopmeeuwen. We zien de eerste schol-ekster en rosse grutto van de reis en horen een bosruiter overvliegen. Als ik een pieper hoor roepen moet ik aan een waterpieper denken, en als we de vogels in beeld krijgen blijken ze dat inderdaad ook te zijn. Dat is een leuke soort en ook mooi dat ze nog deels in zomerkleed zijn. Ik zet de groep aan om verder te lopen, want de laatste tijd is hier een sierlijke stern waargenomen (= een dwaalgast van de westkust van Amerika, zie foto op de cover). In de derde groep sterns is het raak en zien we een stern met een gele snavel. De vogel zit behoorlijk ver weg, maar in de telescoop is hij goed te zien. Op goed geluk maak ik meerdere foto's, waarvan er bij thuiskomst gelukkig een aantal gelukt blijken te zijn. Na het zien van deze zeldzame stern besluiten we terug te gaan naar het hotel. Als we tussen de kassen en rommelige boerderijtjes doorrijden ziet een deelnemer een paar eksters zitten. Die gaat de boeken in als onze t 150ste soort van de reis en snel maak ik een aantal bewijsfoto's

Sint-Helena Fazantje en een onvolwassen (man) visarend

Dag 8 - donderdag 16 oktober: Chipiona–Sevilla–Amsterdam

Vandaag is onze laatste dag. Voordat we in het vliegtuig stappen hebben we nog een paar uur de tijd om vogels te kijken. Ik kies ervoor om naar het Pinar de la Algaida te gaan. Vanuit dat bosgebied hebben we ook zicht op het Laguna de Tarelo (waar we ook aan het eind van de 6^e dag waren). Nu benaderen we de plas vanaf de oostkant zodat we het licht vanmorgen in de rug hebben. Als we aankomen zien wel weer heel veel vogels zitten. Uiteraard trekken de flamingo's onze aandacht, maar de witkopeenden en geoorde futen in winterkleed zijn ook weer mooi om te zien. Ik speur het riet af naar woudapen of ralreigers, maar die krijgen we helaas niet in beeld. Wel zien we na een tijdje (weer?) vier marmereenden. Deze keer zitten ze net wat dichterbij en lukt het om iets mooiere foto's van ze te maken. Er vliegen een paar zanglijsters over en in het riet zit een groepje Sint-Helenafazantjes. We hadden ze al eerder mooi gezien, maar het was nog niet eerder gelukt om van deze beweeglijke en vaak verscholen in het riet zittende vogels mooie foto's te maken. Naast verschillende onscherpe foto's lukt het uiteindelijk om een van de vogels goed vast te leggen. Daarna wordt het de hoogste tijd om in de bus te stappen en naar het vliegveld in Sevilla te gaan. Voordat we dat doen, maken we eerst een "rondje" om de mooiste waarnemingen van de week met elkaar te delen. Dat blijken er nogal wat te zijn! Na ruim anderhalf uur rijden komen we op het vliegveld aan. Daar blijkt dat we ons wat minder hadden hoeven te haasten, want onze vlucht blijkt vertraagd. Na een dik uur wachten kunnen we door en blijkt wonder boven wonder dat we in Barcelona toch nog onze aansluitende vlucht naar Schiphol halen. Op Schiphol nemen we afscheid van elkaar en gaat ieder zijn eigen weg terug naar huis.

Iedereen heel erg bedankt voor de gezellige en zeer succesvolle week die we er met elkaar van gemaakt hebben en hopelijk tot ziens bij een volgende reis van BirdingBreaks!

Fokko Erhart

Arnhem, 18 oktober 2025

Checklist Spanje-Tarifa & Coto Donana

9-16 oktober 2025

		Nederlandse naam	9	10	11	12	13	14	15	16	Wetenschappelijke
1	6	Grauwe Gans						X	X	X	Anser anser
3	6	Bergeend						1	1		Tadorna tadorna
6	1	Slobeend	X					X	X	X	Spatula clypeata
7	1	Krakeend	X								Mareca strepera
8	6	Smient						4			Mareca penelope
9	1	Wilde Eend	X			X		X	X	X	Anas platyrhynchos
10	1	Pijlstaart	X								Anas acuta
11	1	Wintertaling	X						1		Anas crecca
12	1	Marmereend	2					4		4	Marmaronetta angustirostris
13	1	Krooneend	10+								Netta rufina
14	1	Tafeleend	10+					X		X	Aythya ferina
19	1	Witkopeend	15					10+	1	10+	Oxyura leucocephala
25	5	Alpengierzwaluw					5				Tachymarptis melba
28	6	Huisgierzwaluw						10+			Apus affinis
36	2	Rotsduif		X	X		X	X	X	X	Columba livia
37	6	Holenduif									Columba oenas
38	1	Houtduif	X					X	X		Columba palumbus
40	1	Turkse Tortel	X	X	X	X	X	X	X	X	Streptopelia decaocto
43	6	Waterhoen						X	X	X	Gallinula chloropus
44	1	Meerkoet	X					X	X	X	Fulica atra
45	6	Knobbelmeerkoet						1	1		Fulica cristata
46	6	Purperkoet						1			Porphyrio porphyrio
48	1	Dodaars	X					X	X	X	Tachybaptus ruficollis
49	1	Fuut	X					X		X	Podiceps cristatus
50	1	Geoorde Fuut	X					6		10	Podiceps nigricollis
51	1	Flamingo	1000	3		10+		10+	100+	10+	Phoenicopterus roseus
52	7	Griel							H		Burhinus oedicephalus
53	7	Scholekster							1		Haematopus ostralegus
54	1	Steltkluut	X			X		X	X	X	Himantopus himantopus
55	1	Kluut	50			X		X			Recurvirostra avosetta
56	4	Zilverplevier				2			X		Pluvialis squatarola
59	2	Bontbekplevier		X		X			X		Charadrius hiaticula
60	6	Kleine Plevier						1			Charadrius dubius
61	1	Kievit	X								Vanellus vanellus
62	4	Strandplevier				X			X		Anarhynchus alexandrinus
63	4	Regenwulp				1		4	X		Numenius phaeopus
65	7	Rosse Grutto							6		Limosa lapponica
66	4	Grutto				25					Limosa limosa
69	1	Watersnip	X					10		X	Gallinago gallinago
72	4	Oeverloper				1		1	1	X	Actitis hypoleucos
73	1	Witgat	X						X	X	Tringa ochropus
74	7	Bosruiter							H		Tringa glareola
75	4	Tureluur				X			X		Tringa totanus
77	4	Groenpootruiter				X			X	X	Tringa nebularia
78	6	Steenloper						4	X		Arenaria interpres
79	2	Kanoet		X							Calidris canutus
80	4	Kemphaan				1					Calidris pugnax
81	4	Krombekstrandloper				1			3		Calidris ferruginea
82	2	Temmincks Strandloper		X				2			Calidris temminckii
83	2	Drieteenstrandloper		X		X		1	100+	X	Calidris alba
84	4	Bonte Strandloper				X			X		Calidris alpina

		Nederlandse naam	9	10	11	12	13	14	15	16	Wetenschappelijke
86	4	Kleine Strandloper				X					Calidris minuta
90	7	Reuzenster							3		Hydroprogne caspia
95	7	Visdief							10		Sterna hirundo
97	2	Grote Stern		X		X	2		10+		Thalasseus sandvicensis
98	7	Sierlijke Stern							1		Thalasseus elegans
104	4	Dunbekmeeuw				X			10+		Chroicocephalus genei
105	4	Kokmeeuw				X		X	X	X	Chroicocephalus ridibundus
106	4	Audouins Meeuw				25					Ichthyaetus audouinii
107	7	Zwartkopmeeuw							15		Ichthyaetus melanocephalus
108	1	Geelpootmeeuw	X	X	X	X	X	X	X	X	Larus michahellis
109	1	Kleine Mantelmeeuw	X	X		X	X	X	X	X	Larus fuscus
120	2	Kuhls Pijlstormvogel		5			10	X			Calonectris borealis
121	5	Scopoli's Pijlstormvogel					1				Calonectris diomedea
126	2	Vale Pijlstormvogel		20			3				Puffinus mauretanicus
127	1	Zwarte Ooievaar	15	10	8		14	X			Ciconia nigra
128	1	Ooievaar	10+		10+		50				Ciconia ciconia
129	4	Jan-van-gent				3	1	8	5		Morus bassanus
130	1	Aalscholver	X			X	X	X	X	X	Phalacrocorax carbo
131	7	Kuifaalscholver							2		Gulosus aristotelis
132	4	Heremietibis				36					Geronticus eremita
133	1	Zwarte Ibis	1000		50+			X	X	X	Plegadis falcinellus
134	1	Lepelaar	100+			150					Platalea leucorodia
136	6	Kwak						2	6	4	Nycticorax nycticorax
137	1	Kleine Zilverreiger	X	X	X	X		X	X	X	Egretta garzetta
139	1	Grote Zilverreiger	X	X				X			Ardea alba
140	1	Koereiger	10+	10	10+	10+		X			Ardea ibis
141	1	Blauwe Reiger	X		X	X		X	X	X	Ardea cinerea
143	1	Visarend	1			2			2		Pandion haliaetus
144	3	Grijze Wouw			1						Elanus caeruleus
146	6	Aasgier						1			Neophron percnopterus
147	2	Wespendief		3							Pernis apivorus
150	1	Vale Gier	2	100+	10+	5	10+	10+			Gyps fulvus
152	2	Slangenarend		10+		1	10+	10+			Circus gallicus
153	1	Dwergarend	3	25	4		5	1	1		Hieraaetus pennatus
156	2	Havikarend		1							Aquila fasciata
157	2	Sperwer		5	X		X				Accipiter nisus
159	1	Bruine Kiekendief	10+	8	10+	X	X	X	X	X	Circus aeruginosus
162	6	Grauwe Kiekendief						1			Circus pygargus
163	1	Rode Wouw	3		2	1	2		2	3	Milvus milvus
164	4	Zwarte Wouw				5	10	5			Milvus migrans
166	1	Buizerd	5	5	3		2	4		X	Buteo buteo
174	7	Hop							1		Upupa epops
176	1	IJsvogel	X			X		X	X	X	Alcedo atthis
180	1	Grote Bonte Specht	X	X	X		X			X	Dendrocopos major
183	1	Torenvalk	6	8	5	3	4	2	2	3	Falco tinnunculus
187	2	Boomvalk		6							Falco subbuteo
188	3	Slechtvalk			1		1		2		Falco peregrinus
196	7	Ekster							X		Pica pica
199	1	Kauw	X		X	X		X			Coloeus monedula
201	2	Raaf		8	5		H	1			Corvus corax
204	2	Pimpelmees		X	X		X	X		X	Cyanistes caeruleus
205	1	Koolmees	X	H				X			Parus major
208	6	Veldleeuwerik						X			Alauda arvensis
209	6	Thekla's Leeuwerik						1			Galerida theklae
210	1	Kuifleeuwerik	H	X	X	X	X	X	X	X	Galerida cristata
213	6	Kleine Kortteenleeuwerik						H			Alauda rufescens
214	3	Grauwe Buulbuul			1		H				Pycnonotus barbatus

		Nederlandse naam	9	10	11	12	13	14	15	16	Wetenschappelijke
215	4	Oeverzwaluw				X	X				Riparia riparia
216	3	Rotszwaluw			X	X		X	X	X	Ptyonoprogne rupestris
217	1	Boerenzwaluw	X	X	X	X	X	X	X	X	Hirundo rustica
218	1	Huiszwaluw	X	X	X	X	X	X			Delichon urbicum
219	1	Roodstuitzwaluw	X	X	X		X				Cecropis rufula
220	1	Cetti's Zanger	H	H	H		H	H	H	H	Cettia cetti
225	2	Tjiftjaf		H					1		Phylloscopus collybita
226	7	Iberische Tjiftjaf							1	1	Phylloscopus ibericus
230	6	Kleine Karekiet						H	X		Acrocephalus scirpaceus
235	1	Graszanger	X	X	X	X	X				Cisticola juncidis
236	1	Zwartkop	X	X		X	X	X	X	X	Sylvia atricapilla
239	1	Kleine Zwartkop	H	X	X		H	H	X	H	Curruca melanocephala
244	2	Vuurgoudhaan		H			H	H			Regulus ignicapilla
246	2	Winterkoning		H	H		H	H		H	Troglodytes troglodytes
248	5	Boomkruiper					H				Certhia brachydactyla
250	1	Zwarte Spreeuw	X	X	X	X	X	X	X	X	Sturnus unicolor
251	7	Zanglijster							H	X	Turdus philomelos
254	3	Merel			X	X	X		X	X	Turdus merula
258	1	Roodborst	H	H	H	H	H	H			Erithacus rubecula
263	3	Gekraagde Roodstaart			X						Phoenicurus phoenicurus
265	3	Blauwe Rotslijster			X						Monticola solitarius
267	1	Roodborsttapuit	X	X	X	X		X	X	X	Saxicola rubicola
268	3	Tapuit			X	1		X	1		Oenanthe oenanthe
273	2	Spaanse Mus		X	X						Passer hispaniolensis
274	1	Huisemus	X	X	X	X	X	X	X	X	Passer domesticus
275	7	Zwartkopwever							X		Ploceus melanocephalus
276	1	Napoleonwever	X								Euplectes afer
277	7	Sint-Helenaafazantje							X		Estrilda astrild
280	2	Gele Kwikstaart		H		X		H	X		Motacilla flava
281	3	Grote Gele Kwikstaart			1	X	X	X	X		Motacilla cinerea
282	2	Witte Kwikstaart		X	X	X	X	X	X	X	Motacilla alba
285	3	Graspieper			X	X		X			Anthus pratensis
286	6	Boompieper						H			Anthus trivialis
287	7	Waterpieper							2		Anthus spinoletta
288	2	Vink		X	X	X	X	X	X	X	Fringilla coelebs
292	1	Groenling	X	X	X	X		X		X	Chloris chloris
293	1	Kneu	X	X		X		X			Linaria cannabina
295	1	Putter	X	X	X	X	X	X	X	X	Carduelis carduelis
296	6	Europese Kanarie						5			Serinus serinus
299	2	Grauwe Gors		X		X		X			Emberiza calandra
302	5	Cirlgors					X	H			Emberiza cirrus
		Bijschrijfsorten									
305	6	Muskuseend						1	5		
		Totaal	59	53	47	62	48	87	80	52	
		Nieuwe soorten	59	23	10	18	4	20	16		150
		REISTOTAAL	150								
		Monarchvlinder		X	X		X				
		Koninginnenvlinder		X		X	X				
		Oranje luzernerenvlinder					X				
		Prachtbeer			X						
		Gewone doflijn					X				
		Griend					X				
		Gestreepte doflijn					X				